

Audzināšanas programma

2020./2021.- 2022./2023.māc.g.

Audzināšanas mērķis, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti

Skolas vīzija par izglītojamo: skolēns, kurš atbildīgi izturas pret savu izaugsmi un mērķu izvirzīšanu, veido pozitīvu personību, pieņem un īsteno lēmumus patstāvīgi un atbild par savas rīcības sekām, kā arī nebaidās rīkoties.

Skolas misija: skola, kas nodrošina daudzveidīgu, pielāgotu un kvalitatīvu mācīšanās pieredzi skolēniem un skolotājiem, un rada visi, kurā skolēniem ir iespēja augt, sapņot un uzplaukt.

Skolas vērtības: izaugsme, individualitāte, godīgums.

Audzināšanas darba principi

- **sadarbība** – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses: pedagogi un izglītības darbinieki, izglītojamie, vecāki un ģimene, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas, sabiedrība;
- **sistēmiskums** – nodrošināta audzināšanas darba sistēma un attīstība;
- **nepārtrauktība un pēctecība, iekļaušana, līdzdalība, vienotas prasības** audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;
- **ilgtspēja** – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība;
- **vienotība un veselums** – audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā;
- **atvērtība** informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām.
- **pedagoga kompetence un atbildība** izvēloties saturu, mācību formas un metodes;
- **informācijas izmantošana** mācību un audzināšanas darbībā ar pedagoģiski pamatotu mērķi.

Mērķis

Veicināt katru Siguldas pilsētas vidusskolas skolēnu kļūt par brīvu, radošu, atbildīgu un rīcībspējīgu personību, kas mērķtiecīgi attīsta savas spējas un talantus un izjūt piederību Latvijas valstij. Sniegt skolēniem iespējas praktizēt savas prasmes dzīvē, mācīties pārvarēt grūtības un pieņemt atbildīgus lēmumus.

Mērķa sasniegšanai izvirzītie uzdevumi

- Īstenot pēctecīgu un mērķtiecīgu audzināšanas darbu, kas balstīts uz pedagogu, atbalsta personāla un citu izglītības procesā iesaistīto skolas pedagoģisko darbinieku sadarbību.
- Sekmēt pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi un nodrošināt metodisko atbalstu audzināšanas darbā.
- Sekmēt patriotisko un pilsonisko audzināšanu. Skaidrot patriotiskās un pilsoniskās audzināšanas tiesības un pienākumus.
- Veicināt skolas un ģimenes sadarbību, uzsverot pozitīvas komunikācijas nozīmīgumu izglītības procesā.
- Veicināt skolas sadarbību ar valsts, pašvaldības institūcijām, nevalstiskajām organizācijām.
- Veicināt skolotājus dod skolēniem iespējas pārbaudīt savas kompetences diskusijās, kopīgos projektos, brīvprātīgā darbā.
- Pilnveidot saskarsmes un sociālās sadarbības un līdzdarbības prasmes, attīstīt spēju adaptēties un integrēties mainīgajā sociālajā vidē; apgūt prasmes sarunāties, saprasties un sadarboties sociālās grupās.
- Attīstīt izglītojamo prasmi kļūt par lietpratīgu savas personības veidotāju. Pilnveidot izglītojamo izpratni par un nepieciešamību pašattīstībā, socializācijā un karjeras izaugsmē.

Audzināšanas darba prioritātes un to ieviešana

Gads	Prioritāte	Sasniedzamais rezultāts
2020./2021.	Veicināt spēju orientēties dažādos informācijas resursos, saprast, kas ir nepieciešams un kur to varētu meklēt, prast kritiski izvērtēt informāciju, izmantojot medijus attīstībai, demokrātijas, tolerances un miera veidošanai.	Skolā tiek īstenots mērķtiecīgs un pārskatāmi koordinēts audzināšanas darbs, sadarbojoties izglītības iestādes administrācijai, pedagogiem, izglītojamajiem, viņu ģimenēm, audzināšanas darbā iesaistītām institūcijām (pašvaldības/valsts). Klašu audzinātāji izstrādā audzināšanas darba plānu atbilstoši aktualizētajai audzināšanas programmai, realizējot klases stundas visās tematiskajās jomās: sevis izzināšana un pilnveidošana; drošība, veselība un vide, pilsoniskā līdzdalība, karjeras izvēle, piederība valstij, iekļaujot masu mediju materiālus diskusijas un izpratnes veidošanai.

2021./2022.	Pilnveidot skolēnu savstarpējo attiecību kultūru, veicinot atbildīgu attieksmi un rīcību ikdienas situācijās. Veicināt izglītojamo izpratni par drošību un veselību kā vērtībām.	Tiek veikti preventīvi pasākumi izglītojamo izpratnes un atbildības par cieņpilnām savstarpējām attiecībām padziļināšanai, mazinot neiecietību un savstarpējos konfliktus. Katrā klasē tiek vadītas vismaz 15 klases stundas no programmas "Garīgās veselības veicināšana skolās". Ārpusstundu aktivitātes un pasākumi veicina izglītojamo radošo un sociālo prasmju attīstību, vērtību orientāciju. Katrai klasei tiek organizēti vismaz 2 pasākumi gadā (klātienē vai attālināti), akcentējot radošumu, sociālo prasmju veicināšanu un vērtību orientāciju.
2022./2023.	Sekmēt skolēnu individuālo kompetenču pilnveidi, spēju un talantu attīstīšanu. Integrēt audzināšanas darbu mācību procesā un ārpusstundu aktivitātēs.	Organizēt karjeras attīstības atbalsta pasākumus skolēniem atbilstoši skolēnu vajadzībām un vēlmēm. Vienu lekciju/nodarbību semestrī katrā klasē sagatavo karjeras konsultants un psihologs. Veicināt izglītojamo iesaisti labdarībā, brīvprātīgo darbā. Dalība Latvijas Labo darbu nedēļā; akcijā "Dāvinām gaismu" u.c. Piedāvāt izglītojamiem daudzveidīgas, interesējam atbilstošas ārpusstundu nodarbības.

Klases stundu programma, tajā ietverto tematisko grupu raksturojums

Klases stundu programmas mērķis:

Klases stundu mērķtiecīga un pēctecīga plānošana un īstenošana, attīstot skolēniem dzīves prasmes un veidojot attieksmi pret sevi, ģimeni, klasi, skolu, vidi, darbu, kultūru, sabiedrību, valsti.

Programmā ietvertas šādas tematiskās grupas:

- Sevis izzināšana un pilnveidošana.
- Piederība valstij.
- Pilsoniskā līdzdalība.
- Karjeras izvēle.
- Veselība un vide.
- Drošība.
- Garīgās veselības veicināšana.

Siguldas pilsētas vidusskolas klases audzinātājs:

1. Atbalsta ikvienu skolēnu, lai viņš varētu mācīties atbilstoši savam potenciālam un labi justies klasē, skolā; izzina skolēna vajadzības un intereses, vēro un monitorē viņa izaugsmi.

2. Rūpējas par pozitīvu emocionālo un psiholoģisko vidi klasē, attīstot cieņpilnas savstarpējās attiecības, savlaicīgi pamanot un risinot problēmas un konfliktsituācijas, izzinot klasi dinamiskā attīstībā.

3. Komunicē un sadarbojas ar klases skolēniem, t.sk. skolēnu pašpārvaldi, kopīgi plāno un organizē ārpusstundu pasākumus klases saliedēšanai un līdzdalībai skolas dzīvē.

4. Apzināti plāno un organizē tādu klases stundas saturu, kas ir vajadzīgs un jēgpilns konkrētajai klasei, nedublējot vai papildinot jau mācību stundās apgūstamās zināšanas, prasmes un attieksmes.

5. Klases audzinātājs kļūst komandas vadītājs/koordinētājs sadarbībai ar - vecākiem, ģimeni, mācību priekšmetu un interešu izglītības pedagogiem, atbalsta personālu (sociālo pedagogu, skolas psihologu, karjeras konsultantu, medicīnisko personālu u.c.), skolas vadību, nepieciešamības gadījumā ar atbildīgajiem pašvaldības dienestiem.

Klases audzinātājs, ņemot vērā skolas audzināšanas programmu, klases raksturojumu un skolēnu vajadzības, katru mācību gadu izstrādā audzinātāja darba plānu, kurā plāno:

- klases stundas, norādot tematisko grupu,
- skolēnu, viņu vajadzību un interešu izpēti sadarbībā ar pārējiem pedagogiem un atbalsta personālu,
- sadarbību ar skolēniem un viņu vecākiem,
- ārpusstundu aktivitātes.

Tematiskā grupa	Sasniedzamais rezultāts	Metodiskie ieteikumi
<p>Sevis izzināšana un pilnveidošana</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte. ✚ Mērķtiecība. Zinātkāre. ✚ Savstarpējās attiecības. ✚ Konflikta risināšana. ✚ Ētiskās vērtības. 	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • izprast pašam sevi, apzināties savas attieksmes un rīcību; • iegūt pieredzi, kā veidot pašam savu dzīvi, attiecības ar sevi un citiem; • attīstīt pašapziņu; • domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemoties atbildību par savu rīcību. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolēni psihologa un/vai klases audzinātāja vadībā veic dažādus personības testus. • Skolēni izveido domu kartes, plānus, zīmējumus u.c., vizualizējot savu dzīves ceļu, mērķus. • Skolēni izspēlē dažādas lomu spēles, lai izprastu konflikta risināšanas paņēmienus u.c. ar uzvedību saistītus jautājumus. • Skolēni veido darba mapes/portfolio par individuālajiem sasniegumiem, personības izpēti, mērķiem utt.
<p>Piederība valstij</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Ģimene un dzimta. ✚ Piederība novadam/pilsētai. ✚ Valstiskā identitāte. ✚ Nacionālā identitāte. ✚ Multikulturāla vide. 	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • veidot pozitīvas attiecības starp ģimenes locekļiem, klases un skolasbiedriem; • attīstīt iniciatīvu, prasmi uzņemties pienākumus un būt atbildīgam par to izpildi; • apgūt prasmes sadarboties ar vienaudžiem un dažādu paaudžu cilvēkiem; • izprast un respektēt citu cilvēku atšķirības un vajadzības; • stiprināt patriotismu, lojalitāti un 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolotājs aicina pēc noteiktas struktūras veidot rakstu darbu, izsakot savas domas, attieksmi. • Skolēni veido vizualizētu darbu (plakātu, zīmējumu, diagrammu u.c.), lai attēlotu savu dzimtu, valsts ceļu u.c.

	<p>piederību skolai, novadam, pilsētai, valstij.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skolēni veido domu karti, piem., Latvijas dārgumi; Siguldas vērtības u.c. • Skolēni izpēta kādu konkrētu objektu/vēstures faktu u.c., kas saistīts ar valsti/novadu/pilsētu. • Skolēni izspēlē lomu spēles, iejūtoties dažādu cilvēku lomās, mēģinot izprast viņu vajadzības. • Skolēni piedalās dažādos konkursos.
<p>Pilsoniskā līdzdalība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiesības un pienākumi. • Pilsoniskās līdzdalības iespējas prasmes. • Ilgtspējīga attīstība. • Brīvprātīgais darbs (7.-12.kl.) 	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • apgūt prasmes iesaistīties daudzveidīgā sabiedriskajā darbībā un veidot priekšstatus par pilsoniskās līdzdalības iespējām; • veidot izpratni par savām un citu tiesībām un pienākumiem un to ievērošanu; • analizēt savu pieredzi un attīstīt kritisko spriestspēju par sabiedriskajiem procesiem, veidot tolerantu attieksmi pret citādo sev līdzās; • attīstīt prasmes, atbildību un pilnveidot kompetences ilgtspējīgas attīstības jautājumos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolēni, darbojoties grupās vai kolektīvs kopumā, iesaistās skolas organizētos pasākumos, dziedot Koru karos, dekorējot skolu/klasi, piedaloties dažādās labdarības akcijās u.c. • Skolēni izpēta dažādus noteikumus, piem., skolas iekšējās kārtības noteikumus, patstāvīgi vai grupās veido dažādus uzskates līdzekļus par tiem. • Skolēni izpēta materiālu presē par kādu aktuālu tēmu, veido diskusiju; analizē situāciju, piedāvā risinājumus utt.
<p>Karjeras izvēle</p>	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • apzināties mācību, darba un saturīga brīvā laika pavadīšanas nozīmi karjeras izvēles procesā; • veidot prasmi salīdzināt un samērot personiskos sasniegumus un īpašības ar tiem nosacījumiem, kas nepieciešami tālākai izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai; • attīstīt prasmes, kas nepieciešamas savas karjeras attīstības plānošanā, lai sekmīgi konkurētu darba tirgū. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolēni veic interešu izglītības pulciņu izpēti Siguldā, veic interviju ar kādu, kas jau darbojas interesējošā pulciņā, izvēlas tīkamāko. • Skolēni kopā ar skolas pedagogu/karjeras konsultantu un/vai klases audzinātāju veic interešu/profesijas testus. • Skolēni dodas mācību ekskursijās uz dažādām

		darba vietām un tiekas ar dažādu jomu speciālistiem, lai labāk izprastu profesijas specifiku.
Veselība un vide	<p>Radīt skolēniem iespēju</p> <ul style="list-style-type: none"> • iegūt augstu pašapziņu un pozitīvu pašnovērtējumu (justies labi „savā ādā”, prast rūpēties par sevi un savu ķermeni); • apgūt iemaņas un prasmes, kas palīdzētu pieņemt atbildīgus lēmumus savai fiziskai, psihiskai un sociālai attīstībai; • atbilstoši rīkoties ar atkarību izraisošo vielu (tabaka, alkohols, narkotiskās, psihotropās, kā arī jaunās psihoaktīvās vielas u.c.) lietošanu saistītās situācijās vai nonākot saskarē ar atkarību izraisošiem procesiem (azartspēles, jaunās tehnoloģijas u.c.); • veidot pozitīvu attieksmi pret apkārtējo vidi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolēni kopā ar skolas psihologu izspēlē/izrunā dažādas situācijas, lai labāk izprastu sevi, savas sajūtas. • Skolēni skatās filmas fragmentu par noteikto tēmu (veselība, drošība, vide utt.) un analizē filmā atspoguļoto situāciju. • Skolēni veido reklāmas plakātus veselīgam dzīvesveidam; atkritumu šķirošanai u.c.
Drošība	<ul style="list-style-type: none"> • Rosināt izpratni par drošību dažādās situācijās. • Attīstīt prasmes novērtēt drošību un rīkoties dažādās situācijās. • Sekmēt skolēnu atbildību lēmumu pieņemšanā savas un līdzcilvēku drošības nodrošināšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolēni skatās filmas fragmentu par noteikto tēmu (veselība, drošība, vide utt.) un analizē filmā atspoguļoto situāciju. • Skolēni tiekas ar drošības institūcijas pārstāvjiem, veido sarunu, uzdod jautājumus, uzzina neskaidro. • Skolēni veido plakātus/atgādes/video par drošības jautājumiem.
Garīgās veselības veicināšana	<p>Radīt skolēniem mērķi attīstīt</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociāli emocionālās kompetences, • veidot pozitīvas attiecības, • novērst uzvedības problēmas, • veicināt sociālu uzvedību, • sekmēt iekļaušanos un sasniegumus skolā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolēni analizē situāciju, pārrunā to, izdara secinājumus. • Skolēni veido prāta vētru, izsakot priekšlikumus par uzvedības un rīcības jautājumiem. • Skolēns veido savu portfolio, uzsverot labo, sasniegumus.

Klases audzinātāju darbu reglamentējošie dokumenti

1. Izglītības likums.
2. Vispārējās izglītības likums.
3. Ministru kabineta noteikumi Nr.480 (Rīgā 2016.gada 15.jūlijā) "Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība".
4. Ministru kabineta noteikumi Nr.747 (Rīgā 2018. gada 27. novembrī (prot. Nr. 56 38. §) "Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu, pamatzglītības programmu paraugiem".
5. Ministru kabineta noteikumi Nr.416 (Rīgā 2019. gada 3. septembrī (prot. Nr. 37 21. §) "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem".
6. Ministru kabineta noteikumi 591 (Rīgā 2015.gada 13.oktobrī) "Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un speciālajās pirmsskolas izglītības grupās un atskaitīti no tām, kā arī pārcelti uz nākamo klasi"
7. Ministru kabineta noteikumi Nr.89 (Rīgā, 2012.gada 1.februārī) "Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi"
8. Ministru kabineta noteikumi Nr.610 (Rīgā, 2002.gada 27.decembrī) "Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatzglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatzglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas" (Grozīts ar MK 08.07.2003.noteikumiem Nr.384; MK 11.08.2015.noteikumiem Nr.469)
9. Ministru kabineta noteikumi Nr.277 (Rīgā 2010.gada 23.martā) "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe un pirmās palīdzības pieejamība izglītības iestādēs"
10. Ministru kabineta noteikumi Nr. 1338 (Rīgā 2009.gada 24.novembrī) "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" (Grozīts ar MK 21.05.2013.noteikumiem Nr.259)
11. Siguldas novada sabiedriskās kārtības noteikumi (2017.gada 12.aprīlī).

